

II RIIGIKOGU

9. istungjärk. Protokoll nr. 301 (49)

1925. a.

II Riigikogu koosolek 18. dets. 1925. a.
kell 4 p. 1.

Kokku on tulnud 85 Riigikogu liiget.

Valitsuse looshis: Riigivanem **J. Teemant**,
sõjaminister **J. Soots**, haridusminister **J. Lat-
tik**, põllutöominister **H. Laretei**, töö-hoole-
kandeminister **Chr. Kaarna**, kohtuminister
T. Kalbus, rahaminister **L. Sepp**.

Päevakord:

1. Riigikogu liikmete tasuta sõidu seadus — II lugemisel.
2. „Esimeselt juurdeveo raudteede selt-silt Venemaal“ Eesti vabariigi piirides olevate raudteede riigile väljaostmise seaduse muutmise seadus — III lugemisel.
3. Riigi 1925. a. lisaelarve nr. 2 — II lugemisel.
4. Tempelmaksu seaduse muutmise seadus — III lugemisel.
5. Laevade ärimaksu muutmise seadus — III lugemisel.
6. Vabariigi Valitsuse liikmete, Riigikogu esimehe ja riigikontrolööri palgamäärade muutmise seadus — III lugemisel.
7. Välismaalastele kinnisvarade omandamise ja kasutamise keelu osalise kaotamise seadus — III lugemisel.
8. Riigiasutustes ja -ettevõtetes töötavate tööliste pensioniseadus — III lugemisel.
9. Riigi- ja omavalitsuste teenijate pensioniseaduse muutmise seadus — III lugemisel.

Koosolekut juhatab abiesimees **A. Jürman**.

Sekretääri kohal abisekretäär **J. Piiskar**.

Koosolek algab kell 4 p. 1.

1. Päevakorra Juhataja **A. Jürman**:
vastuvõtmine. Avan Riigikogu koosoleku.
Päevakorra kohta on mul
teatada, et punktid 6 ja 8 langevad päevakorrast
välja.

M. Juhkam (töer): Kuna päevakorra-
punkt 1-se kohta — Riigikogu liikmete tasuta

sõidu seaduse kohta, võidakse teha parandus-
ettepanekuid ja võivad tekkida vaidlused, ja
et eelnõu kiire ei ole, siis teen ettepaneku, see
päevakorra-punkt tänasest päevakorrast välja
jätta.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.)
Ettepaneku poolt on 16 häält, vastu 36 häält —
seega on ettepanek tagasi lükatud.

Päevakord on kindlaks määratud.

2. Riigikogu Üldkommissjoni aruandja
liikmete tasuta Holberg'i puudumise tõttu
sõidu seadus — täidab aruandja kohuseid
II lugemisel. üldkommissjoni esimees rkl.
Jõeäär.

Üldkommissjoni aru-
andja **A. Jõeäär** kannab ette ja näh-
tava enamusega võetakse vastu sea-
duseelnõu pealkiri.

Riigikogu liikmete tasuta sõidu seadus.

Aruandja **A. Jõeäär** (loeb):

§ 1. Riigikogu liikmetel on tasuta sõit
riigi piirides riigi päralt olevatel laevadel ja
raudteedel.

V. Hasselblatt (sks): Neil põhjustel,
mis ma esimesel lugemisel seletasin, teen
ettepaneku, käesoleva seaduse § 1-st täien-
dada järgmise märkusega: „Käesolev seadus
hakkab maksta kolmanda Riigikogu kokku-
astumisega.“

J. Tõnisson (rhv): Austatud Riigikogu
liikmed! Eesti rahvaerakond on omal ajal,
kui seda küsimust I Riigikogus arutati, rõhu-
tanud, et meil oleks tarvis Riigikogu liikmetele
võimaldada ligemat ühendust pidada oma
ligema ümbrusega kahel põhjusel. Esiteks
on tarvis, et Riigikogu liikmeid oma kodusest
ümbrusest ja isegi oma kutsetööst välja ei kis-
taks; et nad ei muutuks tallinnlasteks, kes
oma ümbrust, selle meeolu, selle tahet ja
tarvidusi ei tunne, vaid rohkem nagu alalisteks
seadusandjateks ja ametnikkudeks muutuvad.
See on õieti meie rahvaesituse mõte, et meie
mitte niikaua iga aasta koos ei istuks. Algusest
saadik, Asutava Kogu ajast oli selle peale rõhku
pandud, et meie rahvaesitajad peavad jääma

oma kutselises elus lähemasse ühendusesse selle ümbrusega ja nendega, kust nad pärit. Et alaline ühenduse pidamine ja ühenduses olemine oma kodukohaga raskendatud on, kui aineliselt selle juures väga suuri kulusid kanda tuleb, siis oleks soovitav, et Riigikogu liikmetele vaba sõit antakse oma kodukohta.

Teiselt poolt oleks aga tarvis, et meie saaksime sidet pidada ka sellepärast oma ümbrusega, et oma valijaid, neid, kes eriti meid usaldanud, tutvustada Riigikogu tegevusega ja oma seisukohti selgitada, mida keegi kaitseb, ja ühtlasi ka kuulda saada, missugused huvid ja tahtmised valijate keskel, eriti valimisringkonnas liikumas on, kust pärit rahvaesitaja. Üksikutel kordadel on niisuguseid juhtumisi, kus Riigikogu liige teisalt valitakse, kui ta kodukoht; aga neid erandeid on vähe.

Sellepärast oleme meie enne kui pärast endisel seisukohal, ilma et meie suurt küsimust tahaksime päevakorradele tuua, kuidas lugu siis kujuneks, kui Riigikogu liikmetele vaba sõit võimaldataks raudteel kogu Eesti riigis. Selle vastu võidakse vaielda, võidakse mitmesuguseid motiive ette tuua, mida aga nüüd viimasel silmapilgul ei saa selgitada. Kui tahtakse küsimust laiemas ulatuses arutada, siis peab selleks rohkem aega võetama. Täna tuleks see küsimus päevakorrast ära võtta, kuna meie ei saa sarnase laiema kavatsuse poolt hääletada.

K. Virma (stp): Lugupeetud Riigikogu liikmed! Käesoleva seaduseelnõu I lugemisel võtsin sõna ja avaldasin käesoleva seaduse kohta oma arvamised ja põhjendused, ja sellepärast ei pea ma tarvilikuks neid II lugemisel kordama hakata. Minu põhjendustest I lugemisel võis järeldada, et käesoleva seaduse maksamahakamiseks juba kohe ei ole mingisuguseid takistusi. Ja sellepärast vaidlen mina rkl. Hasselblätt'i poolt tehtud paranduse vastu ja teatan, et mul on kavatsus täiendada käesolevat seadust uue kolmanda paragrahviga: „§ 3. Käesolev seadus hakkab maksma tema vastuvõtmisega.“

K. Päts (põl): Lugupeetud Riigikogu liikmed! Täna on meil tegemist olnud teise küsimusega, kus, väga täpselt ja kindlalt põhiseaduse peale toetudes, seaduseelnõu interpreteeriti ja leiti, et ta põhiseadusele ei vasta ja sellepärast ka vastuvõetav ei ole. See põhiseaduse paragrahv, mille peale sel korral nii kindlasti tähendati, on § 51. Ja § 51. on tähendatud, et Riigikogu liikmed saavad sõiduraha ja tasu, mille suurus määratakse kindlaks seaduses, ja mida Riigikogu võib muuta ainult järgmise Riigikogu koosseisu kohta. See, mis nüüd ette pannakse, — kas see prii sõit on, sõiduraha või tasu? Põhiseaduse järgi peaks ta olema

üks või teine, aga käesolevast seaduseelnõust võib järeldada, et vaba sõit ei käi ei sõiduraha alla, ei ole ka mingisugune tasu, vaid midagi muud. Kui meie põhiseadust nii interpreteerime, et peale sõiduraha ja tasu võib Riigikogu liikmetele veel midagi muud anda, siis oleks see põhiseaduse kitsendamine. (M. Martna, stp: Kas korteriraha on põhiseaduses ette nähtud?) Mina ei tihka praegu öelda, kas korteriraha käib ka põhiseaduse alla või mitte, aga kui ta põhiseaduses ette nähtud ei ole, siis on ka väga kahelda, et ta põhiseaduse järgi välja antakse. Teie mõtet, härra Martna, arvesse võttes võiks ka varas öelda, et varastatud asi, mis tema käes, kuulub ka temale. On aga teada, et iga fakt ei anna veel juriidilist alust. (M. Martna, stp: Juristid on ometi ka käesoleva seaduseelnõu välja töötanud.) Mina olen ka üks neist ja räägin nii, nagu mina arutamiselolevast seadusest arusaan. Mina leian, et põhiseaduses on ette nähtud ainult kahesugune tasu — sõiduraha ja tasu, mis raha näol antakse. Seda ei saa muuta, ei saa vähendada ega ka suurendada, vaid jääb nii, nagu ta määratud. Mina ei räägi sisuliselt käesoleva seaduseelnõu vastu, aga kui teine küsimus eitavalts otsustati sellepärast, et see põhiseadusele täpselt ei vastanud, kui öeldi, et põhiseadus peab põlha olema, siis peaks ka käesoleval korral samasugune põhimõte olema, sest muidu tuleb nii, et täna ütleme ühe küsimuse juures, et põhiseadus ei luba, ja teisel korral vaatame põhiseaduse peale läbi sõrmede.

Mina arvan, et põhiseaduse juurde peame ka käesoleval korral jääma. Võib olla on minu interpreteerimine ekslik. Niisugusel korral arvan, et oleks parem, kui meie seaduseelnõu täna jätaksime vastu võtmata ja jätaksime omale aega ja laseksime juriste asja veel kord selgitada. Kui meie seaduse siiski teatavate kahtlustega vastu võtame ses mõttes, et kas seadus vastab põhiseadusele, siis võiks see küsimus ka ajakirjanduses laiemat käsitamist leida, ja võib olla valesti käsitamist leida, mis minu arvates soovitav ei ole, kuna ma siiski usun, et minu kahtlustused täiesti õhust võetud ei ole. Minule paistab, et neil teatud loogiline alus siiski on. Minu arvates tuleks käesoleval korral küsimust siiski tõsiselt järele kaaluda ja alles siis otsus teha. Ega sellepärast, et seadus praegu vastu võtmata jäetakse, sõiduraha kellelegi maksmata ei jäeta. Sõiduraha antakse välja, ja Riigikogu liikmed võivad kodu käia ja jälle tagasi sõita. Aga pärast pühi on neil aega eelnõu põhjalikult läbi arutada ja kas vastu võtta või mitte. Sellepärast oleks küll soovitav, et § 1. kommisioni tagasi antaks, missuguse ettepaneku ka teen.

Juhataja A. Jürman: Sõna on rkl. Jõeäär'il.

A. Jõeäär (stp): Käesoleva paragrahvi juurde on rkl. Hasselblatt'i poolt parandus-ettepanek tehtud. Kodukorra § 52. põhjal on mul kui komisjoni aruandjal õigus nõuda, et parandus komisjoni läbivaatamiseks antaks. Mina arvan aga, et ma õieti teen, kui aruandjana seda õigust ei tarvita, vaid jätan Riigikogu otsustada küsimuse, kas parandus komisjoni anda või mitte. Teen sellepärast, kui Riigikogu liige, ettepaneku, mida kodukorra § 52 võimaldab, see parandus-ettepanek anda läbivaatamiseks komisjoni, annan sellega Riigikogule võimaluse otsustada, kas see parandus-ettepanek anda komisjoni kaalumiseks või mitte. Kui see ettepanek vastu võetakse, siis sarnasel korral lükatakse seaduseelnõu II lugemine edasi. Kodukorra § 52. põhjal panen Riigikogule ette otsustada — rkl. Hasselblatt'i parandus-ettepanek anda üldkomisjoni läbikaalumiseks ja seisukohavõtmiseks.

J. Jans (stp): Lubatagu mulle veel üks märkus käesoleva seaduse kohta. Mina arvan, et meie põhiseaduse § 51. võib käesoleva seaduse suhtes seletada järgmiselt: Seal on ette nähtud sõiduraha ja tasu. Kui nüüd käesolev seadus vastu võetakse, siis on selge, et sõiduraha enam ei makseta Riigikogu liikmetele vähemalt selle osa eest, mis raudteel sõita tuleb. Nii et sellega oleks käesoleva seadusega muudetud mitte sõiduraha suurus, vaid kuidas ja mis kujul seda Riigikogu liikmetele välja antakse. Nüüd on küsimus, kas riigile või rahvale pannakse peale suuremaid kulusid selle seadusega Riigikogu liikmete huvides või mitte. (E. Masik, põl: Sissetulekud vähenevad!) Seda asja võib igatahes ka teisest seisukohast võtta. Minul ei ole praegu andmeid, kuipalju on Riigikogu eelarves sõidurahade arvel üles võetud, ja kui võtta see summa, (E. Masik, põl: Vähemalt kolm korda niipalju vähem, kui praegu!) ja siis see kulu, mis riigiraudteedele ja laevadele Riigikogu liikmete sõit teeb, ja kui nüüd need summad üksteisega kooskõlas on, siis ei ole selle seadusega põhiseaduse vastu milgil viisil eksitud. Isegi meie tsiviilseadust ja muid seadusi seletatakse maksimate seaduste põhjal nii, et nende õige mõte tabataks, ja ei saa igakord sõnadest kinni hakata ja oelda — vaadake, nii ja nii tuleb ühte või teist seaduse lauset mõista. Ma leian, et käesoleval juhtumisel tuleb arvesse võtta Riigikogu liikmetele põhiseadusega pealepandud ülesannete õige täitmise võimalusi. Kui käesoleva seadusega see soodustatakse, siis on põhiseaduse § 51. mõte täiesti õieti tabatud.

Juhataja A. Jürman: Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja A. Jõeäär: Kui komisjoni aruandja pean muidugi komisjoni seisukohta kaitsema, ja sellepärast ei saa ma nende ettepanekutega, mis siin tehtud, ühineda.

Juhataja A. Jürman: Sisse on tulnud järgmised ettepanekud: rkl. Jõeäär'i poolt: „Panen ette kodukorra § 52. põhjal otsustada — rkl. Hasselblatt'i parandus läbivaatamiseks komisjoni anda.“ Siis on ettepanek rkl. Päts'i poolt: „Teen ettepaneku, seaduseelnõu § 1 komisjoni tagasi anda.“ Peale selle on sisuline parandus rkl. Hasselblatt'i poolt, § 1. juurde võtta märkus, mis kõlab järgmiselt: „Käesolev seadus hakkab maksma kolmanda Riigikogu kokkuastumisega.“

Kõigeesmalts tuleb hääletamisele ettepanek, kus ära tuleks otsustada, kas see seaduse paragrahv komisjoni anda või mitte, siis tuleks hääletamisele rkl. Jõeäär'i ettepanek — rkl. Hasselblatt'i parandus-ettepanek komisjoni anda. Kui need ettepanekud on läbi kukkunud, siis tuleb hääletamisele sisuline parandus § 1. juurde.

Kes on selle poolt, et § 1 komisjoni tagasi anda? (Hääletatakse.) Poolt on 24, vastu 37 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud.

Hääletamisele tuleb rkl. Jõeäär'i ettepanek — anda komisjoni läbivaatamiseks rkl. Hasselblatt'i parandus-ettepanek. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Hääletamisele tuleb rkl. Hasselblatt'i ettepanek, § 1 juurde võtta märkus. (Hääletatakse.) Ettepanek on saanud poolt 24 häält, vastu 40 häält, — seega on see parandus-ettepanek tagasi lükatud.

Hääletamisele tuleb § 1 komisjoni poolt esitatud kujul. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 1 vastu võetud.

Aruandja A. Jõeäär kannab ette ja nähtava enamusega võetakse vastu § 2.

§ 2. Käesoleva seaduse teostamiseks on teedeministril õigus anda määrusi.

K. Virma (stp): Ma juba teatasin, et ettepaneku teen § 3 vastu võtta järgmiselt: „§ 3. Käesolev seadus hakkab maksma tema vastuvõtmisega.“

Juhataja A. Jürman: Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja **A. Jõeäär**: Üldkommissjoni nimel ma selle ettepanekuga ühineda ei saa, sest keegi ei ole üldkommissjonis sarnast ettepanekut teinud, et seaduseelnõu eriti kiires korras tuleks maksta panna.

Juhataja **A. Jürman**: Hääletamise motiivide kohta on sõna rkl. Tõnisson'il.

J. Tõnisson (rhv): Austatud Riigikogu liikmed! Kogu selle seaduseelnõu vastuvõtmine on minul õieti nii raske, et ma sellest koosolekust ei tahaks osa võtta. Ma tean, kuidas laialised ringkonnad seda pealt vaadates otsustavad; aga kui meie nüüd veel seda otsust telegraafi teel hakkame maksta panema, siis ei suudaks ma seda välja kannata. Sellepärast hääletan selle seaduseelnõu vastu.

Juhataja **A. Jürman**: Rkl. Virma poolt on tehtud ettepanek, võtta vastu uus § 3: „Käesolev seadus hakkab maksta tema vastuvõtmisega.“ (Hääletatakse.) Hääletamise tagajärjed on järgmised: poolt on antud 33 häält, vastu — 26 häält, seega on ettepanek vastu võetud.

3. „Esimeselt Venemaa juurdeveo raudteede seltsilt“ Eesti vabariigi piirides olevate raudteede riigile väljaostmise seaduse muutmise seadus — III lugemisel.

Rahaasjanduse komisjoni aruandja **J. Zimmerman** kannab ette ja nähtava enamusega võetakse vastu seaduseelnõu pealkiri.

„Esimeselt Venemaa juurdeveo raudteede seltsilt“ Eesti vabariigi piirides olevate raudteede riigile väljaostmise seaduse muutmise seadus.

Aruandja **J. Zimmerman** (loeb):

I.

„Esimeselt Venemaa juurdeveo raudteede seltsilt“ (Первое общество под'ездных железных путей в России) Eesti vabariigi piirides olevate raudteede riigile väljaostmise seaduse („Riigi Teataja“ nr. 106, 1923. a.) § 3. pannakse maksta järgmisena:

§ 3. Nimetatud raudteede väljaostmise ja veereva koosseisu ning materjalide eest tasumaksamise asjas on Vabariigi Valitsusel õigus kokkuleppe teel kindlaks määrata väljaostuhinda ja tasu kahesaja neljakümne seitsme miljoni, seitsmesaja viiekümnekaheksa tuhande, kahekümneviie marga (Mk. 247.758.025.—) piirides.

A. Jõeäär (stp): Panen ette, § 3. ette nähtud summa — 247.758.025 mk. — asemel võtta 144.000.000 mk.

Juhataja **A. Jürman**: Rkl. Jõeäär'i poolt on ettepanek, võtta § 3. ettenähtud summa — 247.758.025 mk. — asemele 144.000.000 mk. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Asun I osa hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on I osa vastu võetud.

Aruandja **J. Zimmerman** kannab ette ja nähtava enamusega võetakse vastu seaduseelnõu II osa.

II.

Käesolev seadus hakkab maksta tema vastuvõtmisega.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel vastu võetud.

Aruandja **J. Zimmerman**: Teen ettepaneku, käesolev seaduseelnõu vastu võtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud.

4. Riigi 1925. a. Rahaasjanduse komisjoni aruandja K. — II lugemisel. Kornel kannab ette ja eraldi hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega seaduseelnõu pealkiri, korraliste kulude vähendamine, erakorraliste kulude vähendamine ja korraliste kulude suurendamine.

RIIGI 1925. a. LISAEELARVE NR. 2.

I osa.

VÄHENDAMINE.

KORRALISED KULUD.

Peatükk III.

Riigikogu valimised ja rahvahääletamised.

§ 1. Palgad	200.000.—
§ 8. Kantseleikulud	635.000.—

§ 17. Valimine ja hääletamine	653.500.—
Riigikogu valimised ja rahvahääletamised	1.488.500.—
Riigikogu	1.488.500.—
Riigivanem, portfelli minister ja riigikantselei.	
I jagu.	
Peatükk I.	
Riigivanem.	
§ 2. Ametsõidud	35.000.—
§ 9. Majapidamine	50.000.—
Riigivanem	85.000.—
II jagu.	
Peatükk I.	
Portfelli minister.	
§ 8. Kantseleikulud	40.000.—
§ 12. Vallasvara	10.000.—
Portfelli minister	50.000.—
III jagu.	
Peatükk I.	
Riigikantselei.	
§ 2. Ametsõidud	40.000.—
§ 9. Majapidamine	25.000.—
Riigikantselei	65.000.—
Peatükk III.	
Riigiraamatukogu.	
§ 1. Palgad	75.000.—
Riigiraamatukogu	75.000.—
Peatükk IV.	
Riigi statistika keskbüroo.	
§ 12. Vallasvara	21.600.—
§ 14. Hoonete remont	10.000.—
§ 90. Segakulud	15.000.—
Riigi statistika keskbüroo	46.600.—
Riigivanem, portfelli minister ja riigikantselei	321.600.—

Rahaministeerium.

Peatükk I.	
Keskasutus.	
§ 2. Ametsõidud	150.000.—
§ 9. Majapidamine	60.000.—
Keskasutus	210.000.—
Peatükk II.	
Riigikassa.	
§ 23. Väärtmärkide valmistamine	1.000.000.—
Riigikassa	1.000.000.—
Peatükk III.	
Otsekoheste maksude peavalitsus.	
A. Keskasutus.	
§ 8. Kantseleikulud	612.400.—
§ 90. Segakulud	20.000.—
Keskasutus	632.400.—
B. Riigi kinnisvarade maksuamet.	
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	20.000.—
§ 8. Kantseleikulud	30.000.—
§ 90. Segakulud	5.000.—
Riigi kinnisvarade maksuamet	55.000.—
D. Maksujaoskonnad.	
§ 90. Segakulud	30.000.—
Maksujaoskonnad	30.000.—
Otsekoheste maksude peavalitsus	717.400.—
Peatükk IV.	
Aktsiisi peavalitsus.	
A. Keskasutus.	
§ 9. Majapidamine	400.000.—
§ 12. Vallasvara	50.000.—
Keskasutus	450.000.—
B. Aktsiisi-ringkonnad.	
§ 2. Ametsõidud	25.000.—
§ 9. Majapidamine	25.000.—
§ 12. Vallasvara	5.000.—
§ 90. Segakulud	25.000.—
Aktsiisi-ringkonnad	80.000.—
C. Piirituse monopool.	
§ 11. Veokulud	3.400.000.—

§ 13. Materjalide proovimised ja saaduste kontroll ning katsed	15.000.—
§ 26. Piirituse monopooli erikulud	49.000.000.—
§ 90. Segakulud	15.000.—
Piirituse monopool	52.430.000.—
Aktiisi peavalitsus	52.960.000.—

Peatükk V.
Tolli peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	40.000.—
§ 5. Ametnikkude ja teenijate varustus	380.000.—
§ 8. Kantseleikulud	500.000.—
§ 12. Vallasvara	5.000.—
§ 90. Segakulud	5.000.—
Keskasutus	930.000.—

C. Tolliametid.

§ 2. Ametsõidud	47.900.—
Tolliametid	47.900.—
Tolli peavalitsus	977.900.—

Peatükk VI.

Kinnisvarade hindamisamet.

§ 1. Palgad	1.173.000.—
§ 2. Ametsõidud	13.500.—
§ 5. Ametnikkude ja teenijate varustus	14.800.—
§ 8. Kantseleikulud	255.000.—
§ 9. Majapidamine	46.200.—
§ 10. Sõidukulud	64.000.—
§ 12. Vallasvara	750.000.—

Kinnisvarade hindamisamet	2.316.500.—
Rahaministeerium	58.181.800.—

Kaubandus-tööstusministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 2. Ametsõidud	25.000.—
§ 9. Majapidamine	10.000.—
Keskasutus	35.000.—

Peatükk II.

Kaubandusosakond.

§ 1. Palgad	75.000.—
§ 13. Materjalide proovimised ja saaduste kontroll ning katsed	125.000.—

§ 15. Kultuuriline toetus	600.000.—
Kaubandusosakond	800.000.—

Peatükk III.

Tööstusosakond.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	30.000.—
§ 15. Kultuuriline toetus	50.000.—
Tööstusosakond	80.000.—
Kaubandus-tööstusministeerium	915.000.—

Haridusministeerium.

Peatükk II.

Majandusosakond.

§ 15. Kultuuriline toetus	2.992.500.—
Majandusosakond	2.992.500.—

Peatükk III.

Kooliosakond.

A. Keskasutus.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	6.400.—
§ 8. Kantseleikulud	50.000.—
§ 34. Hariduslikud kulud	40.000.—
§ 44. Autasud ja ergutusrahad	30.000.—
Keskasutus	126.400.—

B. Riigikoolid.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	45.800.—
§ 9. Majapidamine	150.000.—
Riigikoolid	195.800.—
Kooliosakond	322.200.—

Peatükk IV.

Teaduse- ja kunstiosakond.

A. Keskasutus.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	25.800.—
§ 37. Rahvuskultuuriliste väärtuste kogumine ja korraldamine	200.000.—
Keskasutus	225.800.—

B. Tartu ülikool.

§ 1. Palgad	1.719.300.—
Tartu ülikool	1.719.300.—

C. Tallinna tehnikum.

§ 1. Palgad	276.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	29.400.—
§ 8. Kantseleikulud	20.000.—
§ 9. Majapidamine	24.000.—
Tallinna tehnikum	349.400.—

D. Riigi keskarhiiv.

§ 11. Veokulud	40.000.—
Riigi keskarhiiv	40.000.—
Teaduse- ja kunstiosakond	2.334.500.—
Haridusministeerium	5.649.200.—

Kohtuministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 2. Ametsõidud	80.000.—
§ 15. Kultuuriline toetus	100.000.—
§ 40. Seaduste eeltööd, kodifikatsioon ja kirjastamine	400.000.—
Keskasutus	580.000.—

Peatükk II.

Kohtud.

B. Kohtupalat.

§ 2. Ametsõidud	16.000.—
Kohtupalat	16.000.—
Kohtud	16.000.—

Peatükk IV.

Vangimajad.

A. Vangimajad.

§ 1. Palgad	60.000.—
Vangimajad	60.000.—
Vangimajad	60.000.—
Kohtuministeerium	656.000.—

Siseministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 2. Ametsõidud	20.000.—
Keskasutus	20.000.—

Peatükk II.

Politsei peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 2. Ametsõidud	190.000.—
§ 44. Autasud ja ergutusrahad	100.000.—
Keskasutus	290.000.—

B. Asutused kohtadel.

§ 2. Ametsõidud	730.000.—
§ 42. Vangide ülevaõpidamine	60.000.—
§ 90. Segakulud	50.000.—
Asutused kohtadel	840.000.—
Politsei peavalitsus	1.130.000.—

Peatükk III.

Administratiiv-asjade peavalitsus.

§ 90. Segakulud	5.000.—
Administratiiv-asjade peavalitsus	5.000.—

Peatükk IV.

Omavalitsuse asjade peavalitsus.

§ 90. Segakulud	10.000.—
Omavalitsuse asjade peavalitsus	10.000.—

Peatükk V.

Piirivalve valitsus.

§ 35. Õppetarbed ja vahendid	20.000.—
§ 40. Seaduste eeltööd, kodifikatsioon ja kirjastamine	50.000.—
§ 41. Tunnistajate ja ekspertide tasu	20.000.—
§ 43. Kuritegevuse vastu võitlemine	30.000.—
§ 59. Hobuste tervishoid	20.000.—
§ 90. Segakulud	40.000.—
Piirivalve valitsus	180.000.—

Peatükk VI.

Rekvireerimise ja kahjude hindamise peakomisjon.

§ 90. Segakulud	12.200.—
Rekvireerimise ja kahjude hindamise peakomisjon	12.200.—
Siseministeerium	1.357.200.—

Sõjaministeerium.

§ 5. Ametnikkude ja teenijate varustus	72.000.—
Sõjaministeerium	72.000.—

Põllutöoministeerium.

Peatükk III.

Põllumajanduse peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 34. Hariduslikud ku- lud	80.000.—
Keskasutus	80.000.—

C. Riigi põllutöö katsejaam.

§ 2. Ametsõidud	10.000.—
Riigi põllutöö katsejaam	10.000.—
Põllumajanduse peavalitsus	90.000.—

Peatükk V.

Metsade peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 15. Kultuuriline toe- tus	50.000.—
Keskasutus	50.000.—

B. Asutused kohtadel.

§ 12. Vallasvara	75.000.—
Asutused kohtadel	75.000.—

C. Metsakool.

§ 1. Palgad	108.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	31.000.—
§ 8. Kantseleikulud	13.000.—
§ 9. Majapidamine	20.000.—
§ 10. Sõidukulud	30.000.—
§ 90. Segakulud	30.000.—
Metsakool	232.000.—
Metsade peavalitsus	357.000.—
Põllutöoministeerium	447.000.—

Teedeministeerium.

Peatükk II.

Riigi raudteedevalitsus.

§ 5. Ametnikkude ja teenijate varustus	313.900.—
§ 9. Majapidamine	230.900.—
§ 44. Autasud ja ergu- tusrahad	856.700.—

§ 67. Rongide liiku- mine ja kaubavedu	913.200.—
§ 69. Teede ja raudtee ehituste korras- hoid	8.667.700.—
§ 70. Varustuse talitus	1.600.000.—
§ 90. Segakulud	300.000.—
Riigi raudteedevalitsus	12.882.400.—

Peatükk III.

Posti-telegraafi-telefoni peava-
litsus.

A. Keskasutus.

§ 8. Kantseleikulud	30.000.—
§ 23. Väärtmärkide val- mistamine	240.000.—
§ 72. Telegraafi ja te- lefoni korrashoid	118.300.—
§ 84. Rahvusvahelised maksud	7.863.000.—
§ 90. Segakulud	50.000.—
Keskasutus	8.301.300.—

B. Asutused kohtadel.

§ 2. Ametsõidud	75.000.—
§ 9. Majapidamine	400.000.—
§ 11. Veokulud	212.100.—
Asutused kohtadel	687.100.—
Posti-telegraafi-telefoni peava- litsus	8.988.400.—

Peatükk IV.

Meriasjanduse peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 2. Ametsõidud	10.000.—
Keskasutus	10.000.—

B. Sadamad ja nende ujuvad abinõud.

§ 9. Majapidamine	200.000.—
§ 76. Sadamasildade kor- rashoid	600.000.—
Sadamad ja nende ujuvad abinõud	800.000.—

E. Ehitusosakond.

§ 1. Palgad	310.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	250.000.—
Ehitusosakond	560.000.—

D. Tulitornide osakond.

§ 78. Meri- ja liinimär- gid	350.000.—
Tulitornide osakond	350.000.—

E. Varustus-jaoskond.

§ 2. Ametsõidud	15.000.—
Varustus-jaoskond	15.000.—
Meriasjanduse peavalitsus	1.735.000.—
Teedeministeerium	23.605.800.—

Välisministeerium.

Peatükk II.

Välisesitus.

A. Üldised kulud.

§ 84. Rahvusvahelised maksud	1.500.000.—
§ 90. Segakulud	350.000.—
Üldised kulud	1.850.000.—

B. Välisesitused.

§ 1. Palgad	2.600.000.—
§ 8. Kantseleikulud	110.000.—
§ 9. Majapidamine	620.000.—
§ 90. Segakulud	55.000.—

Välisesitused 3.385.000.—

Välisesitus 5.235.000.—

Välisministeerium 5.235.000.—

Töö-hoolekandeministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 90. Segakulud	10.000.—
Keskasutus	10.000.—

Peatükk II.

Hoolekande osakond.

A. Keskasutus.

§ 15. Kultuuriline toe- tus	3.000.000.—
§ 87. Pension	5.000.000.—
Keskasutus	8.000.000.—

B. Lastevarjupaigad.

§ 1. Palgad	588.800.—
§ 88. Hoolealuste üleval- pidamine	900.000.—
§ 90. Segakulud	40.000.—
Lastevarjupaigad	1.528.800.—

C. Mitmesugused hoolekande asutused.

§ 1. Palgad	900.000.—
§ 9. Majapidamine	125.000.—
§ 35. Õppetarbed ja vahendid	100.000.—
§ 65. Põllumajanduslik tööstus	400.000.—
§ 88. Hoolealuste üle- valpidamine	800.000.—
§ 90. Segakulud	25.000.—

Mitmesugused hoolekande asu-
tused 2.350.000.—

Hoolekande osakond 11.878.800.—

Peatükk III.

Töökaitse osakond.

A. Keskasutus.

§ 83. Töökaitse	110.000.—
§ 90. Segakulud	4.000.—
Keskasutus	114.000.—

B. Töökaitse jaoskonnad.

§ 2. Ametsõidud	30.000.—
§ 9. Majapidamine	18.000.—
Töökaitse jaoskonnad	48.000.—
Töökaitse osakond	162.000.—

Peatükk IV.

Tervishoiu peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	100.000.—
§ 15. Kultuuriline toe- tus	90.000.—
§ 34. Hariduslikud ku- lud	20.000.—
§ 90. Segakulud	4.800.—
Keskasutus	214.800.—

B. Leprosooriumid.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	19.200.—
---	----------

§ 49. Haigete ülevalpidamine	19.400.—
§ 90. Segakulud	30.000.—
Leprosoriumid	68.600.—
C. Tervishoiu asutused ja varjupaigad.	
§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	20.000.—
§ 10. Sõidukulud	45.000.—
§ 11. Veokulud	20.000.—
§ 49. Haigete ülevalpidamine	200.000.—
Tervishoiu asutused ja varjupaigad	285.000.—
Tervishoiu peavalitsus	568.400.—
Töö-hoolekandeministeerium	12.619.200.—
Üldised kulud.	
§ 1. Lisapalk	70.000.000.—
Üldised kulud	70.000.000.—
KOKKU KORRALISED KULUD	180.548.300.—

ERAKORRALISED KULUD.

A. RIIGI KESKASUTUSTE KULUD.

Kaubandus-tööstusministeerium.

Peatükk II.

Kaubandusosakond.

§ 1. Väljamaa näitustel esinemiseks	210.000.—
Kaubandusosakond	210.000.—
Kaubandus-tööstusministeerium	210.000.—

Sõjaministeerium.

§ 1. Asutuste ümberpaigutamine	370.000.—
§ 2. Sisseseade ja asutamine	4.545.000.—
§ 7. Uued ehitused	4.714.500.—
Sõjaministeerium	9.629.500.—

Teedeministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 3. Laevaliinide toetus	3.000.000.—
Keskasutus	3.000.000.—

Peatükk IV.

Posti-telegraafi-telefoni peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 2. Telegraafi ja telefoni ehitamine	156.400.—
§ 3. Riia telefoni selt-sile Eestisse jäänud varanduste eest tasumaksmiseks	149.000.—
Keskasutus	305.400.—
Posti-telegraafi-telefoni peavalitsus	305.400.—
Teedeministeerium	3.305.400.—

Töö-hoolekandeministeerium.

Peatükk IV.

Tervishoiu peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 5. Taagepera sanatooriumi surnukuuri ehitus	20.000.—
§ 6. Taagepera sanatooriumi pesukoha sisseseadmine	55.000.—
Keskasutus	75.000.—
Tervishoiu peavalitsus	75.000.—
Töö-hoolekandeministeerium	75.000.—
Kokku riigi keskasutuste kulud	13.219.900.—
Kokku erakorralised kulud	13.219.900.—
KOKKU KULUDE VÄHENDAMINE	193.768.200.—

II osa.

Suurendamine.

KORRALISED KULUD.

Riigikogu.

Peatükk II.

Kantselei.

§ 1. Palgad	104.000.—
§ 8. Kantseleikulud	825.000.—
§ 9. Majapidamine	28.100.—
§ 10. Sõidukulud	5.500.—

§ 12. Vallasvara	150.000.—
§ 14. Hoonete remont	100.000.—
Kantselei	1.212.600.—
Riigikogu	1.212.600.—

Riigivanem, portfellita minister ja riigikantselei.

I jagu.

Peatükk I.

Riigivanem.

§ 1. Palgad	93.800.—
§ 10. Sõidukulud	108.500.—
Riigivanem	202.300.—

II jagu.

Peatükk I.

Portfellita minister.

§ 1. Palgad	21.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	4.000.—
Portfellita minister	25.000.—

III jagu.

Peatükk I.

Riigikantselei.

§ 1. Palgad	134.800.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	11.000.—
Riigikantselei	145.800.—

Peatükk III.

Riigiarhiiv.

§ 1. Palgad	61.100.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	10.000.—
Riigiarhiiv	71.100.—

Peatükk IV.

Riigi statistika keskbüroo.

§ 1. Palgad	489.600.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	158.000.—
§ 8. Kantseleikulud	35.000.—
§ 9. Majapidamine	2.500.—

Riigi statistika keskbüroo	685.100.—
Riigivanem, portfellita minister ja riigikantselei	1.129.300.—

Riigikontroll.

§ 1. Palgad	1.914.300.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	500.000.—
§ 8. Kantseleikulud	170.000.—
§ 9. Majapidamine	27.000.—
Riigikontroll	2.611.300.—

Rahaministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Palgad	162.800.—
§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	5.000.—
Keskasutus	167.800.—

Peatükk II.

Riigikassa.

§ 1. Palgad	585.600.—
§ 2. Ametsõidud	40.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	158.100.—
§ 9. Majapidamine	13.500.—
Riigikassa	797.200.—

Peatükk III.

Otsekoheste maksudepeavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	378.800.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	82.800.—
Keskasutus	461.600.—

B. Liikumata varanduste maksuamet.

§ 1. Palgad	63.900.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	800.—

Liikumata varanduste maksuamet 64.700.—

C. Iseäraline tulu ja ärimaksu komitee.

§ 1. Palgad	28.600.—
§ 9. Majapidamine	3.000.—

Iseäraline tulu ja ärimaksu komitee 31.600.—

D. Maksujaoskonnad.

§ 1. Palgad	689.900.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	184.600.—

§ 8. Kantseleikulud	241.000.—
§ 9. Majapidamine	43.400.—
Maksujaoskonnad	<u>1.158.900.—</u>
Orsekoheste maksude peavalitsus	1.716.800.—

Peatükk IV.

Aktsiisi peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	180.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	52.900.—
§ 8. Kantseleikulud	<u>37.000.—</u>
Keskasutus	269.900.—

B. Aktsiisi-ringkonnad.

§ 1. Palgad	220.000.—
§ 2. Ametnikkude ja teenijate toetus	43.500.—
§ 8. Kantseleikulud	<u>138.000.—</u>
Aktsiisi-ringkonnad	401.500.—

C. Piirituse monopool.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	139.800.—
§ 5. Ametnikkude ja teenijate varustus	27.000.—
§ 8. Kantseleikulud	30.000.—
§ 9. Majapidamine	945.000.—
§ 12. Vallasvara	118.000.—
§ 14. Hoonete remont	<u>57.000.—</u>
Piirituse monopool	<u>1.316.800.—</u>
Aktsiisi peavalitsus	1.988.200.—

Peatükk V.

Tolli-peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	38.000.—
§ 9. Majapidamine	<u>4.700.—</u>
Keskasutus	42.700.—

B. Tallinna peatolliamet.

§ 1. Palgad	1.010.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	535.000.—
§ 9. Majapidamine	248.000.—
§ 14. Hoonete remont	<u>50.000.—</u>
Tallinna peatolliamet	1.843.000.—

C. Tolliametid.

§ 1. Palgad	274.000.—
§ 8. Kantseleikulud	<u>65.000.—</u>
Tolliametid	339.000.—
Tolli-peavalitsus	2.224.700.—

Peatükk VI.

Kinnisvarade hindamisamet.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	<u>33.000.—</u>
Kinnisvarade hindamisamet	33.000.—
Rahaministeerium	6.927.700.—

Kaubandus-tööstusministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	80.000.—
§ 14. Hoonete remont	<u>50.000.—</u>
Keskasutus	130.000.—

Peatükk II.

Kaubandusosakond.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	50.000.—
§ 8. Kantseleikulud	53.000.—
§ 12. Vallasvara	<u>50.000.—</u>
Kaubandusosakond	153.000.—

Peatükk III.

Tööstusosakond.

§ 8. Kantseleikulud	<u>30.000.—</u>
Tööstusosakond	30.000.—
Kaubandus-tööstusminis- teerium	313.000.—

Haridusministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Palgad	157.300.—
§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	<u>100.000.—</u>
Keskasutus	257.300.—

Peatükk II.

Majandusosakond.

§ 1. Palgad	98.700.—
-------------	----------

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	366.400.—
§ 8. Kantseleikulud	90.000.—
§ 9. Majapidamine	94.400.—
§ 14. Hoonete remont	75.000.—
Majandusosakond	724.500.—

Peatükk III.

Kooliosakond.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	123.600.—
Keskasutus	123.600.—

B. Riigikoolid.

§ 1. Palgad	3.492.400.—
§ 8. Kantseleikulud	75.000.—
§ 9. Majapidamine	929.000.—
§ 12. Vallasvara	482.500.—
§ 14. Hoonete remont	134.600.—
Riigikoolid	5.113.500.—

C. Avalikud ja erakoolid.

§ 1. Palgad	34.000.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	2.043.000.—
Avalikud ja erakoolid	36.043.000.—
Kooliosakond	41.280.100.—

Peatükk IV.

Teaduse- ja kunstiosakond.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	53.700.—
§ 34. Hariduslikud kulud	31.000.—
Keskasutus	84.700.—

B. Tartu ülikool.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	325.000.—
§ 15. Kultuuriline toetus	150.000.—
Tartu ülikool	475.000.—

C. Tallinna tehnikum.

§ 9. Majapidamine	72.500.—
Tallinna tehnikum	72.500.—

D. Riigi keskarhiiv.

§ 1. Palgad	125.500.—
§ 9. Majapidamine	10.000.—
Riigi keskarhiiv	135.500.—

Teaduse- ja kunstiosakond	767.700.—
---------------------------	-----------

Peatükk V.

Rahvussekretäärid.

§ 1. Palgad	54.000.—
Rahvussekretäärid	54.000.—
Haridusministeerium	43.087.600.—

Kohtuministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Palgad	183.700.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	93.000.—
§ 8. Kantseleikulud	369.400.—
§ 9. Majapidamine	1.300.—
Keskasutus	647.400.—

Peatükk II.

Kohtud.

A. Riigikohus.

§ 1. Palgad	1.048.500.—
§ 2. Ametsõidud	15.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	56.200.—
§ 8. Kantseleikulud	87.500.—
§ 9. Majapidamine	15.800.—
§ 14. Hoonete remont	117.800.—
§ 41. Tunnistajate ja ekspertide tasu	20.000.—
§ 90. Segakulud	3.000.—
Riigikohus	1.363.800.—

B. Kohtupalat.

§ 1. Palgad	1.047.700.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	40.000.—
§ 8. Kantseleikulud	78.000.—
Kohtupalat	1.165.700.—

C. Rahukogud.

§ 1. Palgad	11.306.700.—
§ 2. Ametsõidud	498.700.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	947.900.—
§ 8. Kantseleikulud	1.525.000.—
§ 9. Majapidamine	171.800.—
§ 14. Hoonete remont	140.200.—
§ 41. Tunnistajate ja ekspertide tasu	1.595.500.—
§ 90. Segakulud	100.000.—

Rahukogud	16.285.800.—
-----------	--------------

Kohtud	18.815.300.—
--------	--------------

Peatükk III.

Prokuratuur.

§ 1. Palgad	2.353.400.—
§ 2. Ametsõidud	163.300.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	250.000.—
§ 8. Kantseleikulud	295.000.—
Prokuratuur	<u>3.061.700.—</u>

Peatükk IV.

Vangimajad.

A. Vangimajad.

§ 1. Palgad	2.854.900.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	1.454.200.—
§ 8. Kantseleikulud	280.000.—
§ 9. Majapidamine	751.700.—
§ 11. Veokulud	3.200.—
§ 42. Vangide üleval- pidamine	425.700.—
Vangimajad	<u>5.769.700.—</u>

B. Harku alaealiste kuritegijate kolonii.

§ 1. Palgad	38.400.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	150.800.—
§ 8. Kantseleikulud	26.300.—
§ 9. Majapidamine	21.800.—
§ 11. Veokulud	41.400.—

Harku alaealiste kuritegijate kolonii 278.700.—

Vangimajad 6.048.400.—

Kohtuministeerium 28.572.800.—

Siseministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Palgad	288.400.—
§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	45.000.—
§ 8. Kantseleikulud	133.600.—
§ 9. Majapidamine	56.700.—
§ 10. Sõidukulud	120.000.—
§ 11. Veokulud	13.200.—
§ 12. Vallasvara	2.000.—
§ 14. Hoonete remont	38.000.—
§ 90. Segakulud	24.300.—
Keskasutus	<u>721.200.—</u>

Peatükk II.

Politsei peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	179.900.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	141.200.—
§ 9. Majapidamine	264.000.—
Keskasutus	<u>585.100.—</u>

B. Asutused kohtadel.

§ 1. Palgad	8.071.400.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	1.824.700.—
§ 8. Kantseleikulud	3.888.900.—
§ 9. Majapidamine	252.000.—
§ 10. Sõidukulud	268.900.—
§ 11. Veokulud	95.700.—
§ 14. Hoonete remont	260.000.—
Asutused kohtadel	<u>14.661.600.—</u>
Politsei peavalitsus	<u>15.246.700.—</u>

Peatükk III.

Administratiiv asjade peavalitsus.

§ 1. Palgad	61.900.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	8.000.—
Administratiiv asjade peavalitsus	<u>69.900.—</u>

Peatükk IV.

Omavalitsuse asjade peavalitsus.

§ 1. Palgad	67.800.—
§ 2. Ametsõidud	24.000.—
Omavalitsuse asjade peavalitsus	<u>91.800.—</u>

Peatükk V.

Piirivalve valitsus.

§ 1. Palgad	6.997.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	750.000.—
§ 8. Kantseleikulud	1.100.000.—
§ 9. Majapidamine	120.000.—
Piirivalve valitsus	<u>8.967.000.—</u>

Peatükk VI.

Rekvireerimise ja kahjude hindamise peakomisjon.

§ 1. Palgad	15.000.—
§ 2. Ametsõidud	5.000.—

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	22.700.—
Rekvireerimise ja kahjude hin- damise peakomisjon	42.700.—
Siseministeerium	25.139.300.—

Sõjamineisterium.

§ 1. Palgad	21.550.000.—
§ 2. Ametsõidud	860.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	2.063.500.—
§ 9. Majapidamine	1.341.500.—
§ 14. Hoonete remont	1.500.000.—
§ 15. Kultuuriline toetus	882.000.—
§ 54. Toitlusvarustus	20.000.000.—
§ 61. Kindlustustööd	320.000.—
§ 62. Topo- ja hüdro- graafilised tööd	838.000.—
§ 90. Segakulud	3.000.000.—
Sõjamineisterium	52.355.000.—

Põllutööministeerium.**Peatükk I.****Keskasutus.**

§ 1. Palgad	145.200.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	307.600.—
§ 9. Majapidamine	35.500.—
Keskasutus	488.300.—

Peatükk II.**Maakorralduse peavalitsus.****A. Keskasutus.**

§ 1. Palgad	3.234.300.—
§ 2. Ametsõidud	1.957.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	112.900.—
§ 8. Kantseleikulud	1.020.000.—
§ 9. Majapidamine	164.800.—
§ 12. Vallasvara	54.000.—
Keskasutus	6.543.000.—

B. Asutused kohtadel.

§ 1. Palgad	1.496.400.—
§ 8. Kantseleikulud	1.026.400.—
§ 14. Hoonete remont	500.000.—
§ 90. Segakulud	149.000.—

Asutused kohtadel 3.171.800.—

Maakorralduse peavalitsus 9.714.800.—

Peatükk III.**Põllumajanduse peavalitsus.****A. Keskasutus.**

§ 8. Kantseleikulud	80.000.—
Keskasutus	80.000.—

B. Riigi seemnekontrolljaam.

§ 1. Palgad	39.200.—
§ 9. Majapidamine	5.000.—
Riigi seemnekontrolljaam	44.200.—

D. Karjakasvatuse kool.

§ 1. Palgad	47.000.—
Karjakasvatuse kool	47.000.—
Põllumajanduse peavalitsus	171.200.—

Peatükk IV.**Loomatervishoiu peavalitsus.**

§ 1. Palgad	21.800.—
Loomatervishoiu peavalitsus	21.800.—

Metsade peavalitsus.**A. Keskasutus.**

§ 1. Palgad	686.500.—
§ 2. Ametsõidud	271.600.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	284.200.—
§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	85.000.—
§ 8. Kantseleikulud	735.000.—
§ 66. Metsaasjandus	203.800.—
Keskasutus	2.266.100.—

B. Asutused kohtadel.

§ 1. Palgad	7.774.500.—
§ 2. Ametsõidud	1.075.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	1.677.000.—
§ 9. Majapidamine	94.100.—
§ 66. Metsaasjandus	5.041.500.—

Asutused kohtadel 15.662.100.—

C. Metsakool.

§ 14. Hoonete remont	420.000.—
Metsakool	420.000.—

Metsade peavalitsus 18.348.200.—

Põllutööministeerium 28.744.300.—

Teedeministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	25.000.—
§ 10. Sõidukulud	20.000.—
Keskasutus	45.000.—

Peatükk II.

Riigi raudteedevalitsus.

§ 1. Palgad	24.139.100.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	10.316.200.—
§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	49.700.—
§ 8. Kantseleikulud	30.800.—
§ 9. Majapidamine	22.100.—
§ 12. Vallasvara	300 000.—
§ 67. Rongide liikumine ja kaubavedu	7.861.500.—
§ 69. Teede- ja raudtee chituste korrashoid	920.000.—
§ 71. Abiettevõtte kulud	1.694.600.—

Riigi raudteedevalitsus 45.334.000.—

Peatükk III.

Posti-telegraafi-telefoni peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	670.000.—
§ 2. Ametsõidud	75.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	150.000.—
§ 9. Majapidamine	35.600.—
Keskasutus	930.600.—

B. Asutused kohtadel.

§ 1. Palgad	3.404.400.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	2.650.000.—
§ 14. Hoonete remont	392.000.—
§ 90. Segakulud	361.800.—

Asutused kohtadel 6.808.200.—

Posti-telegraafi-telefoni peavalitsus 7.738.800.—

Peatükk IV.

Meriasjanduse peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	200.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	125.000.—

§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	50.000.—
§ 8. Kantseleikulud	60.600.—
§ 9. Majapidamine	1.900.000.—
Keskasutus	2.335.600.—

B. Sadamad ja nende ujuvad abinõud.

§ 1. Palgad	1.460.000.—
§ 2. Ametsõidud	10.000.—
§ 8. Kantseleikulud	40.000.—
§ 14. Hoonete remont	1.500.000.—
§ 90. Segakulud	772.600.—

Sadamad ja nende ujuvad abinõud 3.782.600.—

C. Ehitusosakond.

§ 8. Kantseleikulud	15.000.—
§ 79. Ujuvate abinõude, päästejaamade, tulitornide ja elektrikraanade remont	2.500.000.—
Ehitusosakond	2.515.000.—

D. Tulitornide osakond.

§ 1. Palgad	1.347.700.—
§ 2. Ametsõidud	15.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	230.000.—
§ 8. Kantseleikulud	120.000.—

Tulitornide osakond 1.712.700.—

E. Varustuse jaoskond.

§ 1. Palgad	90.100.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	70.000.—
Varustuse jaoskond	160.100.—

F. Elektrikraanad.

§ 1. Palgad	153.000.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	8.000.—
Elektrikraanad	161.000.—

Meriasjanduse peavalitsus 10.667.000.—

Teedeministeerium 63.784.800.—

Välisministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Palgad	577.600.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	80.000.—

§ 4. Esitus	100.000.—
§ 5. Ametnikkude ja teenijate varustus	35.000.—
§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	13.500.—
§ 8. Kantseleikulud	300.000.—
§ 9. Majapidamine	38.800.—
§ 10. Sõidukulud	108.100.—
§ 12. Vallasvara	200.000.—
§ 14. Hoonete remont	300.000.—
§ 80. Rahvusvaheliste le- pingute sõlmimine ja täitmine	855.300.—
Keskasutus	2.608.300.—

Peatükk II.

Välisesitus.

A. Üldised kulud.

§ 2. Ametsõidud	500.000.—
§ 82. Informatsioon	514.200.—
§ 85. Konverentsid ja erakorralised esin- dused	2.645.000.—
Üldised kulud	3.659.200.—

B. Välisesitused.

§ 1. Palgad	285.000.—
§ 8. Kantseleikulud	393.000.—
§ 9. Majapidamine	260.000.—
§ 10. Sõidukulud	35.000.—
§ 12. Vallasvara	168.000.—
§ 14. Hoonete remont	50.000.—
§ 90. Segakulud	30.000.—

Välisesitused 1.221.000.—

Välisesitus 4.880.200.—

Välisministeerium 7.488.500.—

Töö-hoolekandeministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Palgad	164.400.—
§ 2. Ametsõidud	22.000.—
§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	9.900.—
§ 8. Kantseleikulud	130.000.—
§ 9. Majapidamine	24.700.—
Keskasutus	351.000.—

Peatükk II.

Hoolekande osakond.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	245.700.—
§ 9. Majapidamine	10.900.—
§ 14. Hoonete remont	20.000.—
§ 89. Riiklik hoole- kanne	4.200.000.—
Keskasutus	4.476.600.—

B. Lastevarjupaigad.

§ 2. Ametsõidud	10.000.—
§ 8. Kantseleikulud	50.000.—
§ 9. Majapidamine	1.208.800.—
§ 10. Sõidukulud	4.000.—
§ 11. Veokulud	60.300.—
§ 14. Hoonete remont	75.000.—
Lastevarjupaigad	1.408.100.—

C. Mitmesugused hoolekande asutused.

§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	11.000.—
§ 8. Kantseleikulud	24.000.—
§ 11. Veokulud	82.000.—
§ 14. Hoonete remont	235.000.—
§ 64. Põllumajandusli- kud kulud	168.100.—

Mitmesugused hoolekande
asutused 520.100.—

Hoolekande osakond 6.404.800.—

Peatükk III.

Töökaitse osakond.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	83.800.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	70.700.—
Keskasutus	154.500.—

B. Töökaitse jaoskonnad.

§ 1. Palgad	197.100.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	78.500.—
§ 8. Kantseleikulud	56.100.—
Töökaitse jaoskonnad	331.700.—
Töökaitse osakond	486.200.—

Peatükk IV.

Tervishoiu peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 1. Palgad	243.900.—
§ 2. Ametsõidud	25.000.—
§ 41. Tunnistajate ja ekspertide tasu	125.000.—
§ 48. Rahva tervishoid	1.000.000.—
Keskasutus	1.393.900.—

B. Leprosooriumid.

§ 1. Palgad	91.100.—
§ 2. Ametsõidud	16.000.—
§ 8. Kantseleikulud	16.600.—
§ 9. Majapidamine	74.200.—
§ 11. Veokulud	20.500.—
Leprosooriumid	218.400.—

C. Tervishoiu asutused ja varjupaigad.

§ 1. Palgad	54.600.—
§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	5.100.—
§ 8. Kantseleikulud	40.000.—
§ 9. Majapidamine	68.700.—
§ 14. Hoonete remont	166.900.—
§ 64. Põllumajandus- likud kulud	126.000.—

Tervishoiu asutused ja varju-
paigad 461.300.—

Tervishoiu peavalitsus 2.073.600.—

Töö-hoolekandeministee-
rium 9.315.600.—

KOKKU KORRALISED
KULUD 270.677.800.—

Aruandja **K. Kornel** (loeb):

ERAKORRALISED KULUD.

A. RIIGI KESKASUTUSTE KULUD.

Rahaministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Sõjaagsete rekvi- reerimiste ja kah- jude tasumine	10.000.000.—
§ 2. Toetus omavalit- sustele õpetajate palkadeks	30.000.000.—
Keskasutus	40.000.000.—
Rahaministeerium	40.000.000.—

Kaubandus-tööstusministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Vanamõisa kae- vandusele võõran- datud maade eest tasumaksmiseks	470.000.—
Keskasutus	470.000.—
Kaubandus-tööstusminis- teerium	470.000.—

Sõjaministeerium.

§ 7. Uued ehitused	2.165.000.—
§ 8. Rannakindlustus	1.588.000.—
Sõjaministeerium	3.753.000.—

Teedeministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 6. Riigiasutuste pai- gutamise kulud	290.000.—
Keskasutus	290.000.—

Peatükk II.

Riigi raudteedevalitsus.

§ 5. Kulud sõja ja selle tagajärgede tõttu	7.950.000.—
§ 9. Sonda kitsarööpa- lise raudtee uued tööd	6.505.000.—
§ 15-b Tallinna raudtee tunnelite ja nen- dega otsekohehes ühenduses olevate tööde lõpetami- seks	18.000.000.—
§ 18. Sonda-Mustvee raudteele veereva koosseade muret- semine	12.710.000.—
§ 19. Veereva koosseade täiendamine	21.740.000.—
Riigi raudteedevalitsus	66.905.000.—

Peatükk IV.

Meriasjanduse peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 4. Hüdrotehnilised ehitused sisemis- tel veeteedel	64.800.—
--	----------

§ 5. Sadamate süvendustööd	12.000.000.—
Keskasutus	12.064.800.—
Meriasjanduse peavalitsus	12.064.800.—
Teedeministeerium	79.259.800.—

Töö-hoolekandeministeerium.

Peatükk II.

Hoolekande osakond.

B. Lastevarjupaigad.

§ 3. Kinnisvara muretsimine	128.000.—
Lastevarjupaigad	128.000.—
Hoolekande osakond	128.000.—

Töökaitse osakond.

A. Keskasutus.

§ 1. Tööpuuduse vastu võitlemine . . .	6.000.000.—
Keskasutus	6.000.000.—
Töökaitse osakond	6.000.000.—
Töö-hoolekandeministeerium	6.128.000.—
Riigi keskasutuste kulud	129.610.800.—

Juhataja **A. Jürman**: Erakorraliste kulude kohta on järgmised parandused sisse tulnud: rkl. Tonkman'i poolt: „Teen ettepaneku: erakorralised kulud, teedeministeerium, peatükk II. Riigi raudteedevalitsus. § 5. Kulud sõja ja selle tagajärgede tõttu — 7.950.000 mrk. kustutada.“ ja teine ettepanek samuti rkl. Tonkman'i poolt: „Teen ettepaneku: erakorralised kulud, teedeministeerium, peatükk II. Riigi raudteedevalitsus. § 15. Tallinna raudtee tunnelite ja nendega ühenduses olevate tööde lõpetamine Mrk. 18.000.000.— välja jätta.“

Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja **K. Kornel**: Juba I lugemisel tähendasin mina, et neid töid tuleb pidada hädatarvilikuks, ja et nende tööde lõpetamata jätmisega riik kahju saaks. Sellepärast ei saa mina komisjoni nimel nende parandustega nõus olla.

Juhataja **A. Jürman**: Asun hääletamisele. Hääletamisele tuleb ettepanek: „Erakorralised kulud, teedeministeerium, peatükk

II. Riigi raudteedevalitsus. § 5. Kulud sõja ja selle tagajärgede tõttu — 7.950.000 mrk. kustutada.“ (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 11 häält, vastu 33 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. Hääletamisele tuleb ettepanek: „Erakorralised kulud, teedeministeerium, peatükk II. Riigi raudteedevalitsus. § 15. Tallinna raudtee tunnelite ja nendega ühenduses olevate tööde lõpetamine — Mrk. 18.000.000.— välja jätta.“ (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 18 häält, vastu 42 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. Hääletamisele tuleb erakorraliste kulude suurendamine. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on erakorraliste kulude suurendamine vastu võetud.

Aruandja **K. Kornel** (loeb):

B. OPERATSIOONI FONDID.

Rahaministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 4. A/s „Eesti Vosvoriit“i“ aktsiate omandamiseks	8.000.000.—
§ 5. Laen „Merimeeste kodule“ merimeeste kodu lõpule ehitamiseks	5.000.000.—
Keskasutus	13.000.000.—
Rahaministeerium	13.000.000.—

Põllutööministeerium.

Peatükk II.

Maakorralduse peavalitsus.

§ 1. Asunikude chitustulaenufond	55.900.000.—
Maakorralduse peavalitsus	55.900.000.—

Peatükk III.

Põllumajanduse peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 5. Laen ühistegeliste linatööstustele	20.000.000.—
Keskasutus	20.000.000.—
Põllumajanduse peavalitsus	20.000.000.—
Põllutööministeerium	75.900.000.—

Teedeministeerium.

Peatükk I.

Keskasutus.

§ 1. Laevade ehitus- laenufond	3.000.000.—
Keskasutus	3.000.000.—

Peatükk II.

Riigi raudteedevalitsus.

§ 1. Tegevuse kapi- taali suurendamine	33.004.400.—
Riigi raudteedevalitsus	33.004.400.—
Teedeministeerium	36.004.400.—

Töö-hoolekandeministeerium.

Peatükk IV.

Tervishoiu peavalitsus.

A. Keskasutus.

§ 1. Laen „Seevaldi“ närvi- ja vaimu- haigete haigema- jale	18.000.000.—
Keskasutus	18.000.000.—
Tervishoiu peavalitsus	18.000.000.—
Töö-hoolekandeministeerium	18.000.000.—
Kokku operatsiooni fondid	142.904.400.—
Kokku erakorralised kulud	272.515.200.—
Kokku kulude suurenda- mine	543.193.000.—
Riigi 1925. a. eelarve üle- jääk	2.427.500.—
Kulude suurendamine	540.765.500.—
Kulude vähendamine	193.768.200.—
KULUDE ABSOLUUTNE SUURENDAMINE	346.997.300.—

E. Masik (põl): Väga austatud Riigikogu liikmed! Mina teen ettepaneku leheküljel 33: „Tegevuskapitaali suurendamine“, jätta endine summa 53.004.400 marka, see tähendab, võtta uuesti üles need 20.000.000, mis komisjonis maha võetud, kuid seda ainult tingimisega, et tulude vastavas paragrahvis nimelt lehekülj 37, peatükk 15 § 6. Tulud. — suurendataks 20.000.000.— võrra. Siin on nimelt tegemist materjaalide ülejääkidega

läinud aastast, ja neid materjaale arvesse võttes tuleks see summa sisse võtta ja mitte vähendada. Kuid nagu ma ütlesin, ainult selle tingimusega, et vastavas tulude paragrahvis tuleks vastav summa jällegi sisse võtta, nii et tulud seal vastava summa võrra suureneksid.

Rahaminister L. Sepp: Väga austatud härrad rahvasaadikud! Panen ette, kustutada rahaasjanduse komisjoni poolt ettepanud riigi 1925. aasta lisaeelarve erakorralistest kulddest peatükk II maakorralduse peavalitsus § 1. — asunikude ehituslaenufondi arvel 55 miljonit 900 tuhat marka. Põhjendan seda ettepanekut järgmiselt: käesoleva aasta summasid on veel välja andmata 25.000.000 ja selle kahe nädala jooksul, mis meil sel aastal veel ees, ja kuhu veel pühad sisse tulevad, ei saa meie seda summat välja anda. Kuigi põllutöökandeministeerium laenusummasid määranud on Riigikogu poolt määratud eelkrediidi arvel, tulevad nad ikkagi väljamaksmisele 1. jaanuarist kuni juunikuuni. Jaanuarikuuga alates ei ole mingisuguseid takistusi nende summade väljamaksmiseks 1926. aasta esimese kolme kuu eelarve arvel, aga mitte käesoleva aasta lisaeelarve arvel. Kuid kui tegelikult kõik need summad välja maksetakse, siis oleks viimane tee palju õigem. Eelarve-seadusega oleme võtnud omaks põhimõtte, et meie seame kokku oma kassaeelarve, ja sellest põhimõttest välja minnes ei ole mingit mõtet üles võtta käesolevasse eelarvesse summasid, mis tegelikult väljamaksmisele ei kuulu käesoleval aastal, vaid alles järgmistel aastatel. Peale selle juhiksin tähelepanu selle summa tekkimise korrale. Nimelt on see summa Riigikogu enese poolt eelarvesse võetud. Praeguses eelarve-seaduses on ette nähtud, et kui Riigikogu poolt maksva eelarve jooksul tehakse ettepanekuid, millega kulused suurendatakse, siis peaksid ettepanijad ära näitama, kust võetakse need reaaltulud, millega tekkinud kulud kinni katta tulevad. Neid ei ole praegusel juhtumisel aga ära näidatud, ja käesolev lisaeelarve ei ole tasakaalu viidud, vaid puudujääkidega esitatud. (Vahelehuue keskelt.) Meie oleme eelarvest kõik summad välja heitnud, mis tänava aastal väljamaksmisele ei kuulu. Ja see summa, mille kohta ma ettepaneku teen seda maha kustutada, ei kuulu käesoleval aastal väljamaksmisele. Kas on aga mõtet seda summat üles võtta selleks, et seda alles järgmise eelarve-aasta jooksul käesoleva aasta lisaeelarve arvel välja maksta. Seda võib teha siis, kui järgmisel aastal mingisuguseid ülejääkisid oleks, kuid tuleva aasta kohta ei ole meil ülejääkisid ette näha. Ka selle kolme kuu jooksul on võrdlemisi raske neid summasid

välja maksta, sest seal on suuri erakorralisi väljaminekuid, mida nii-kui-nii peab välja maksma, näiteks maapangale. Niipea kui Riigikogu selle põhikirja kinnitab, tuleb kolme kuu jooksul erakorraliselt 100 miljonit marka põhikapitaalina välja maksta, see on möödapääsematu. Samuti on teada, missuguse pinevusega meil 1926. aasta eelarve kokkuseadmisele on asutus, ja kui selle juures oleks veel tarvis mingisuguseid summasid välja maksta, mis käesoleva lisaelarve pärandusena üle lähevad, siis oleks see igatahes vastuvõtmatu.

Lõpukokkuvõttes tähendaksin, et kui käesoleva aasta lisaelarvest see summa välja jääb, siis maksetakse välja asunikudele kõik eelkrediidi arvel määratud summad tegelikult ja aegsasti, ilma mingisuguse viivitusega, järgmise aasta eelarve arvel. Praegu on lood sarnased, et käesoleva summa ülevõtmine või väljajätmine toob enesega kaasa kas lisaelarve tasakaalu või puudujäägi. Härrad rahvasaadikud, minul oleks väga huvitav teada Riigikogu enamuse seisukohta, kas on jäänud sellele seisukohale, millisega minuga ühineti põhieelarve arutamise juures, see on, eelarve peab olema tasakaalus, või on muudetud seda seisukohta ja mindud põhimõtte juurde, kus määratakse kulusid, ilma et näha oleks, missuguste tuludega need kulud pärast kaetakse.

L. Johanson (stp): Mina toetan asunikude ehituslaenu 55.900.000 marga suuruse fondi eelarvesse võtmist. Asunikudel on tarvis hooned ülesse ehitada, ja mida rutem nad seda teevad, seda parem ja seda tulusam on see Eesti põllumajandusele. Asunikud, kui nad juba korralikud hooned on saanud, võivad seda otstarbekohasemalt oma põllumajapidamist kasutada.

Pealegi on 55.900.000. marga eelarvesse võtmine tulnud valitsuse erakonna poolt, ja nimelt selle erakonna poolt, kust pärit on põllutöominister, ja küllap härra põllutöominister peab juba teadma, kas seda summat saab ära kasutada või mitte. Ja kui nüüd härra rahaminister sellele vastu vaidleb, siis oleks pidanud niisugused vaidlused pidama valitsuse koosolekul, et kooskõla oleks põllutöoministri ja rahaministri vahel, sest kooskõla peab igal valitsusel, ka praegusel valitsusel olema. (K. Päts, põl: Kas valitsus seda summat on nõudnud?) Valitsus ei ole seda nõudnud, aga põllutöoministri erakond nõuab seda, ja meie toetame seda, sest meie leiame selle summa tarviliku olevat. Kui aga nüüd härra rahaminister selle summa vastu kõneleb, ja nagu ta seletusest selgub, isegi valmis on sellest umbusalduse küsimust tegema, seljuhtumisel, kui valitsuse seisukoht läbi ei lähe, siis pole meil, kui opo-

sitsiooni rühmal, selle juures midagi parata, vaid leiame ikkagi, et see summa tarvilik on.

Juhataja A. Jürman: Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja K. Kornel: Komisjonis kaaluti seda küsimust ja hääleteenamusega otsustati siiski see summa üles võtta; järelkult olen mina kohustatud seda summat komisjoni nimel kaitsema.

Mis puutub härra rkl. Masik'u ettepanekusse, siis ei too see eelarve tasakaalu mingisugust muudatust: tulude suurendamise ettepanekuga käib kaasas kulude suurendamine samasuguses suurus. Tulude all tuleks see summa ainult siis sisse, kui raudteevalitsusele võla tasumiseks sama palju raha lubame, sest kapitaal on materjaalide all kinni. Kõige selle pärast ei saa ma sisuliselt rkl. Masik'u ettepaneku vastu vaielda, olgugi et komisjonis otsustati vastavad summad maha kustutada.

Juhataja A. Jürman: Operatsiooni fondide kohta on tulnud kaks parandus-ettepanekut. Esimene rkl. Masik'u parandus-ettepanek: „II. Riigi raudteedevalitsus. § 1. Tegevuse kapitaali suurendamine 33.004.400 marga asemel 53.004.400.—“ Rkl. Masik tähendab, et tema tulude osas juba vastava summa kohta suurendamis-ettepaneku teeb.

Teine ettepanek on härra rahaministri poolt: „Põllutöoministerium. Peatükk II. Maakorralduse peavalitsus § 1. Asunikude ehituslaenu fond 55.900.000 marka kustutada.“

Hääletamise motiivide kohta on sõna rkl. Köster'il.

O. Köster (as): Meie rühma nimel teatan, et meie selle summa eelarvesse võtmise poolt hääletame. Motiivid, mis selle põhjuseks, on juba ette toodud vastava summa sissevõtmise puhul avansside seadusesse ja summa kohta, mis sellesse sisse võeti, oli meie rühma poolt vastav seaduseelnõu esitatud.

Juhataja A. Jürman: Hääletamise motiivide kohta on sõna rkl. Liigand'il.

O. Liigand (rhv): Rahvaerakonna rühma poolt teatan, et ka meie selle 55.900.000 marga suuruse krediidi asunikudele ehituslaenuks eelarvesse võtmise poolt hääletame. See summa oli juba enne põllutöoministeriumi poolt eelarvesse võetud. Pärast kustutati tema rahaministeriumi eelarve-komisjonis, ja rahasjanduse komisjonis toodi ette, et sellest summast osa on juba välja antud ja tarvidus tema järele olemas. Sellepärast toetame meie selle summa eelarvesse võtmist.

Juhataja **A. Jürman**: Asun hääletamisele. Esimesena tuleb hääletamisele rkl. Masik'u ettepanek, mis käib riigi raudteedevalitsuse kohta, § 1 — tegevuse kapitaali suurendamine 33.004.400 marga asemel 53.004.400 marka. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud. Hääletamisele tuleb härra rahaministri ettepanek — Maakorralduse peavalitsus. Asunikkude ehituslaenu fond 55.900.000. marka kustutada. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 30 häält, vastu — 30, — seega on ettepanek tagasi lükatud. (Hüüded: Sedelitega!) Nõutakse sedelitega hääletamist — palun sedelid välja jagada. (Jagatakse sedelid. Hääletatakse.) Hääletamise tagajärjed on järgmised: poolt on antud 42 häält, vastu 37 häält, erapooletuid 1, seega on ettepanek vastu võetud.

Hääletamisele tuleb ühes parandusega eelarve-osa „Operatsiooni fondid“. (Hääletatakse.) (L. Johanson, stp: Seda tuleks stenografeerida, et asunikud hääletasid poolt. Üldine naer.) Nähtava enamusega on operatsiooni fondid vastu võetud.

Aruandja **K. Kornel** kannab ette ja nähtava enamusega võetakse vastu korraliste tulude vähendamine.

I osa.

VÄHENDAMINE.

KORRALISED TULUD.

Otsekohesed maksud.

Peatükk I.

Tulumaks.

§ 2. Trahvid ja viivitus- rahad	4.000.000.—
------------------------------------	-------------

Peatükk II.

Äri- ja tööstusmaks.

§ 2. Lisamaks mitteava- likult aruandvailt ettevõtetelt	20.000.000.—
Äri- ja tööstusmaks	20.000.000.—
Otsekohesed maksud	24.000.000.—

Lõivud ja tasumaksud.

Peatükk VIII.

Patendid ja proovid.

§ 2. Proovimaks metal- lidelt	1.000.000.—
Patendid ja proovid	1.000.000.—

Peatükk IX.

Mitmesugused tasumaksud.

§ 7. Tasu haigetelt ja hoolealustelt	1.404.300.—
Mitmesugused tasumaksud	1.404.300.—
Lõivud ja tasumaksud	2.404.300.—

Kaudsed maksud.

Peatükk X.

Tollid.

§ 2. Väljaveo-toll	18.000.000.—
§ 4. Kantseleimaks	1.000.000.—
Tollid	19.000.000.—
Kaudsed maksud	19.000.000.—

Riigi ettevõtted ja varandused.

Peatükk XIII.

Riigi kapitaalid.

§ 1. Protsendid fondi- delt, laenudelt ja arvetelt	2.045.000.—
§ 2. Fondide ja laenude tagasimaks	9.000.000.—
Riigi kapitaalid	11.045.000.—

Peatükk XIV.

Maad, hooned, metsad ja veed.

§ 2. Rent hoonetelt	100.000.—
§ 3. Tulud metsadest	3.000.000.—
§ 4. Maks jahilubadelt	21.000.—
Maad, hooned, metsad ja veed	3.121.000.—

Peatükk XV.

Raudteed.

§ 4. Transiit	45.000.000.—
§ 7. Trahvid	300.000.—
Raudteed	45.300.000.—

Peatükk XVI.

Sadamad ja laod.

§ 1. Maks ladude tarvi- tamise eest	3.000.000.—
Sadamad ja laod	3.000.000.—

Peatükk XVII.

Post, telegraaf ja telefon.

§ 1. Postimaks	20.000.000.—
§ 2. Telegraafimaks	700.000.—
Post, telegraaf ja telefon	20.700.000.—

Peatükk XVIII.

Mitmesugused riigi ettevõtted.

§ 3. Riigi turbatööstus	1.500.500.—
§ 6. Mitmesugused abiettevõtted	2.803.800.—
Mitmesugused riigi ettevõtted	4.304.300.—

Peatükk XIX.

Mitmesugused riigi varandused.

§ 3. Mitmesuguste varanduste müük	1.050.000.—
Mitmesugused riigi varandused	1.050.000.—
Riigi ettevõtted ja varandused	88.520.300.—

Segatulud.

Peatükk XX.

Segatulud.

§ 2. Trahvid ja viivitus- rahad, mis mujal pole ette nähtud	730.000.—
Segatulud	730.000.—
Kokku korralised tulud	134.654.600.—
KOKKU TULUDE VÄHENDAMINE	134.654.600.—

Aruandja **K. Kornel** (loeb):

II osa.

SUURENDAMINE.

KORRALISED TULUD.

Peatükk I.

Otsekohesed maksud.

§ 1. Tulumaks	32.000.000.—
Tulumaks	32.000.000.—

Peatükk II.

Äri- ja tööstusmaks.

§ 5. Trahvid ja viivitus- rahad	28.000.—
Otsekohesed maksud	32.028.000.—

Lõivud ja tasumaksud.

Peatükk VIII.

Patendid ja proovid.

§ 1. Maks leiduspate- ntide, kaubamär- kide ja mudelite eest	60.000.—
§ 3. Mõõtude ja kaa- lude õigekstunnis- tamine	150.000.—
Patendid ja proovid	210.000.—

Peatükk IX.

Mitmesugused tasumaksud.

§ 6. Maksud lubadelt, tunnistustelt jne.	408.000.—
Mitmesugused tasumaksud	408.000.—
Lõivud ja tasumaksud	618.000.—

Kaudsed maksud.

Peatükk X.

Tollid.

§ 1. Sisseveo-toll	94.000.000.—
§ 3. 3 ja 5% aktsident- sid	1.000.000.—
§ 5. Trahvid	2.100.000.—
§ 6. Mitmesugused tulud	42.500.000.—
Tollid	139.600.000.—
Kaudsed maksud	139.600.000.—

Riigi ettevõtted ja varandused.

Peatükk XIII.

Maad, hooned, metsad ja veed.

§ 1. Rent maadest, met- sadest ja vetest	1.106.000.—
§ 2. Rent hoonetest	1.320.000.—
§ 5. Mitmesugused tulud	586.500.—
§ 6. Trahvid ja viivitus- rahad	5.900.000.—
Maad, hooned, metsad ja veed	8.912.500.—

Peatükk XV.

Raudteed.

§ 1. Sõidupiletid	12.000.000.—
§ 3. Kaubavedu	75.000.000.—
§ 5. Mitmesugused tulud	7.000.000.—

§ 6. Maksud eelmiste aastate eest	43.000.000.—
Raudteed	137.000.000.—

Peatükk XVI.

Sadamad ja laod.

§ 2. Laevad ja sadamamaksud	12.000.000.—
Sadamad ja laod	12.000.000.—

Peatükk XVII.

Post, telegraaf ja telefon.

§ 3. Telefonimaks	19.346.000.—
Post, telegraaf ja telefon	19.346.000.—

Peatükk XVIII.

Mitmesugused riigi ettevõtted.

§ 2. Riigi põlevkivitööstus	2.970.000.—
§ 4. Riigi metsatööstus	23.406.200.—
Mitmesugused riigi ettevõtted	26.376.200.—

Peatükk XIX.

Mitmesugused riigi varandused.

§ 2. Trükitööde müük	100.000.—
§ 3. Mitmesuguste varanduste müük	50.588.900.—
§ 4. Konfiskeeritud ja leitud varandused	1.100.000.—
Mitmesugused riigi varandused	51.788.900.—
Riigi ettevõtted ja varandused	255.423.600.—

Segatulud.

Peatükk XX.

Segatulud.

§ 1. Ülejäägid krediitidest	400.—
§ 4. Juhuslikud tulud	1.808.600.—
Segatulud	1.809.000.—

KOKKU KORRALISED

TULUD 429.478.600.—

Juhataja **A. Jürman**: Selle eelarve-osa kohta on rkl. Masik'u poolt parandus-ettepanek, nimelt: „Ptk. XV. Raudteed. § 6. Maksud eelmiste aastate eest—võtta 43.000.000. asemele 63.000.000.—“

Rahaminister **L. Sepp**: Teen ettepaneku, suurendada korraliste tulude osas ptk. XX. Segatulud. § 4. Juhuslikud tulud Mk. 14.486.400.— Täiendavate andmete

põhjal võib loota suuremat sissetulekut, kui põhieelarves üles võeti, ja selle summa vastuvõtmisega oleks lisaelarve täielikus tasakaalus.

Juhataja **A. Jürman**: Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja **K. Kornel**: Kui härra rahaminister arvab, et need tulud sisse tulevad, siis minul midagi selle vastu ei ole, et seda peatükki sarnases ulatuses suurendada. Komisjonis see küsimus küll kaalumisel ei olnud.

Juhataja **A. Jürman**: Hääletamisele tuleb rkl. Masik'u ettepanek, võtta peatükk XV, § 6. Maksud eelmiste aastate eest 43.000.000.— asemel 63.000.000.— (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud. Nüüd tuleb hääletamisele härra rahaministri ettepanek, üles võtta riigi 1925. a. lisaelarvesse nr. 2: Korraliste tulude osa suurendusse: Peatükk XX. Segatulud. § 4. Juhuslikud tulud Mk. 14.486.400.— (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud. Hääletamisele tuleb korraliste tulude suurendamine ühes vastuvõetud parandustega. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on korraliste tulude suurendamine vastu võetud.

Aruandja **K. Kornel**: Arvesse võttes, et härra rahaministri ettepanek vastu võeti, mille põhjal eelarve tasakaalu viidud, langeb ära järgmine eelarve-osa — Erakorralised tulud. Isiklikult teen ettepaneku, võtta käesoleva lisaelarve lõppu: „Käesolev lisaelarve hakkab maksma tema vastuvõtmisega“.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud.

5. Tempelmaksu Rahaasjanduse komisjoni aruandja **E. Masik**: Ma loen selle III lugemisel. seaduseelnõu ette redaktsiooni komisjoni liikmete poolt tehtud parandustega.

Aruandja **E. Masik** kannab ette ja eraldi hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega seaduseelnõu pealkiri, I ja II osa.

Tempelmaksu seaduse muutmise seadus.

I.

§ 1. Okupatsiooni ajast maksvate tempelmaksu määruste (Verordnungsblatt für Liv. — und Estland nr. 28 — 1918. a.) § 2. täiendatakse märkusega:

„Laevade välismaa arved sadama maksude, laeva kütte ja masinamaterjaali ning varustuse, samuti maaklerite ja kaptenite aruannete jne. kohta on vabad tempelmaksust“.

§ 2. Tempelmaksu tariif, mis avaldatud „Riigi Teatajas“ nr. nr. 71/72 ja 141/142 — 1920. a. täiendatakse järgmiselt:

Järjekorra nr. 17 (järjekorra nr. alguskeeles 7) all lisatakse juurde:

Laeva veolepingute (charter party) pealt — 10 Mk.

II.

Käesolev seadus hakkab maksma tema vastuvõtmisega.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel vastu võetud.

Aruandja **E. Masik**: Et ma käesoleva seaduseelnõu redaktsiooni komisjoni liikmete poolt läbivaadatud kujul ette kandsin, palun käesolev seaduseelnõu vastu võtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud.

6. Laevade äri- Rahaasjanduse komisjoni aruandja **E. maksu muut-** misjoni aruandja **E. mise seadus —** **Masik**: Ka selle seaduse kannan ette redaktsiooni komisjoni liikmete poolt läbivaadatud kujul.

Aruandja **E. Masik** kannab ette ja eraldi hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega seaduseelnõu pealkiri ja I—IV osa.

Laevade ärimaksu muutmise seadus.

I.

Otsekoheste maksude seaduse (S. K. V. k. 1914. a. väljaanne) § 453 täiendatakse p. 48-ga: „48) Laevade ja lotjade pidamine ning laevandus-ettevõtted.

Laevandus-ettevõtted, kes peale laevandusoperatsioonide veel muul alal tegutsevad, kuuluvad viimaste alade maksustamisel hariliku maksustamise korra alla“.

II.

Sama seaduse § 455 muudetakse järgmiselt: „§ 455. Äritunnistused (§ 449) peab võtma iga üksiku kaubandus- või tööstusettevõtte ja

iga üksiku töönduse jaoks, välja arvatud ettevõtted ja tööndused, mis ei kuulu riigi ärimaksu alla (§ 453).

Märkus. (endine).

III.

Vabariigi valitsemise ajutise korra § 12-a põhjal Vabariigi Valitsuse poolt 22. detsembril 1920. a. vastuvõetud põhiärimaksu muutmise seaduse („Riigi Teataja“ nr. 1 — 1921. a.) IV osa ja 1915. a. 9. jaan. seaduse (собр. узакоп. 1915. a. art. 149) VII osa p. 3) kaotab maksvuse.

IV.

Käesolev seadus hakkab maksma 1. jaanuarist 1926. a.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel vastu võetud.

Aruandja **E. Masik**: Teen ettepaneku, käesolev seaduseelnõu vastu võtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud.

7. Välismaalaste Üldkomisjoni aruandja **A. Jõeäär**: Redaktsiooni komisjoni liikmed on käesoleva seaduseelnõu läbi vaadanud, ja ma kannan ta ette redaktsiooni komisjoni liikmete poolt tehtud parandustega.

III lugemisel. (Loeb): Välismaalastele kinnisvarade omandamise ja kasutamise keelu osalise kaotamise seadus.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on seaduseelnõu pealkiri vastu võetud.

Aruandja **A. Jõeäär** (loeb):

§ 1. Seisuste seaduse (S. K. IX köide 1899. a. väljaanne) § 830. märkus 2. lisa I (ajutised reeglid välismaalaste poolt kinnisvarade omandamise ja tähtjalise valdamise ning kasutamise kohta) § 1. pannakse maksma järgmisena:

„Välismaalased ei või milgi teel ega mingisugustel seadustes lubatud alustel omandada Petserimaal, Naroova-tagustes valdades, samuti

mannermaa piiriäärses 20-verstalisest maaribas kinnisvarasid ega kinnisvarade valdamise või kasutamise õigusi üldse, eriti aga rendi- või üürilepingutest tekkivaid õigusi”.

Erandid on loetletud seisuste seaduse (S. K. IX köide 1899. a. väljaanne) § 830. märkus 2. juures oleva I lisa § 3-das.

Juhataja **A. Jürman**: Sõna on rkl. Jõeäär'il.

A. Jõeäär (stp): Panen ette § 1. teises lõikes kolmandas reas sõna „mannermaa“ asemele võtta „kuivamaa ja Peipsi järve“, ning paragrahvi lõppu võtta juurde uus lõige: „Märkused 1, 3, ja 4 kaotavad maksvuse“. Palun paranduse viimast osa eraldi hääletada. Kui paranduse teist osa vastu ei võeta, kaotab maksvuse ka märkus 2.

Juhataja **A. Jürman**: Panen hääletamisele rkl. Jõeäär'i paranduse esimese osa. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 23 häält, vastu 22 häält, seega on ettepaneku esimene osa vastu võetud.

Hääletamisele tuleb rkl. Jõeäär'i ettepaneku teine osa. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 19 häält, vastu 22 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. (A. Jõeäär, stp: Nõuan sedelitega hääletamist.) Nõutakse sedelitega hääletamist. (Hääletatakse.) Hääletamise tagajärjed on järgmised: poolt on 36 häält, vastu 23 häält, erapooletuid 2, — seega on ettepaneku teine osa vastu võetud.

Panen hääletamisele § 1. ühes vastuvõetud parandustega. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 1 vastu võetud.

Aruandja **A. Jõeäär** (loeb):

§ 2. B.E.S. § 713. märkus 2. pannakse maksma järgmisena:

„Märkus 2. Välismaalaste õiguste kitsendused kinnisvarade omandamise, valdamise ja kasutamise, samuti kinnisvarade pärimise ja võlanõudmiste eesõigustatud tasumise kindlustuste suhtes Petserimaal, Naroova-tagustes valdades, samuti mannermaa piiriäärses 20-verstalisest maaribas on tähendatud seisuste seaduses (§ 830. märkus 2. lisa I, 1899. a. väljaanne ühes hilisemate täienduste ja muudatustega)“.

Juhataja **A. Jürman**: Sõna on rkl. Jõeäär'il.

A. Jõeäär (stp): Panen ette § 2. märkus 2. sõna „mannermaa“ asemele võtta „kuivamaa

ja Peipsi järve“. See parandus on § 1. juba sisse võetud ja § 2. kooskõlastamiseks oleks tarvis seda ka siia sisse võtta.

Juhataja **A. Jürman**: Kuna vastav parandus § 1. vastu võetud, ei tule see § 2. juures eraldi hääletamisele. Panen § 2. ühes parandusega hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 2 vastu võetud.

Aruandja **A. Jõeäär** kannab ette ja nähtava enamusega võetakse vastu § 3. § 3. Seisuste seaduse (S. K. IX köide) § 830. märkus 2. lisa III kaotab maksvuse.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel vastu võetud.

Aruandja **A. Jõeäär**: Panen ette, seaduseelnõu lõpulikul kujul ilma redaktsiooni komisjoni andmata vastu võtta, sest seaduse tekst on redaktsiooni komisjoni liikmete poolt läbi vaadatud.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud.

8. Riigi- ja omavalitsuste teenijate pensioniseaduse muutmise seadus — III lugemisel.

Riigi- ja omavalitsuste teenijate pensioniseaduse muutmise seadus.

Riigikogu poolt 7. oktoobril 1924. a. vastuvõetud riigi- ja omavalitsuste teenijate pensioniseaduse („Riigi Teataja“ nr. 123/124 — 1924. a.) § 2 pannakse maksma järgmisena:

I.

§ 2. Pensionid ja ühekordsed toetusrahad makstakse riigikassa poolt riigi- ja omavalitsuste teenijate pensionikapitaalist, mis seisab töö-hoolekandeministeeriumi valitsemisel ning moodustatakse järgmistest summadest:

a) käesoleva seaduse maksamahakkamisel riigikassast ühekordselt määratavast viieteistkümnest miljonist margast;

b) igakuulistest maksudest Eesti pangalt ja oma põhikirjade alusel eripõhikapitaalidega töötavatelt riiklikkudelt ettevõtetelt, omavalitsuste asutustelt ning avalikkude koolide õigustega erakoolidelt kunni 8% ulatuses tähenda-

tud asutuste poolt pensioniõiguslikele teenijatele ja õpetajatele makstava palga suurusel, ja

c) iga-aastastest summadest, mis tarvidust mööda määratakse riigikassast töö-hoolekandeministeriumi eelarve järgi.

Märkus 1. Käesoleva paragrahvi p. b. tähendatud protsendi suuruse määrab igaks järgmiseks aastaks töö-hoolekandeministri ettepanekul Vabariigi Valitsus.

Märkus 2. Pensioniõiguslike isikute palkadest ei tehta mahaarvamisi pensionikapitaali heaks.

Märkus 3. Käesoleva paragrahvi p. b. tähendatud maksusid hakatakse maksma käesoleva seaduse maksmahakkamisele järgneva kuu esimesest päevast ja arvatakse ainult edaspidise aja eest.

Märkus 4. Käesoleva paragrahvi p. b. ettenähtud Eesti panga ja oma põhikirjade alusel eripõhikapitaalidega töötavate riiklike ettevõtete pensioniseaduse alla kuuluvate nende ametnikkude ja teenijate

koosseisud, kelle palgasumma pealt pensionikapitaali heaks protsenti makstakse, kinnitab Vabariigi Valitsus.

II.

Käesolev seadus hakkab maksma Riigikogu poolt 7. oktoobril 1924. a. vastuvõetud riigi- ja omavalitsuste teenijate pensioniseaduse maksmahakkamise ajast arvates.

Juhataja **A. Jürman**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel vastuvõetud.

Aruandja **O. Liigand**: Teen ettepaneku, seaduseelnõu vastu võtta ilma redaktsiooni komisjoni andmata.

Juhataja **A. Jürman**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud.

Päevakord on läbi, lõpetan koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 6.20 min.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu abiesimees **A. Jürman**.

Abisekretäär **J. Piiskar**.

